

Förord

Välkommen till nummer 1 2020 av Pedagogisk Forskning i Sverige som handlar om Skolan och förskolan i en föränderlig värld. Detta nummer belyser utifrån olika synvinklar och i olika format förändringsprocesser i skolans värld och deras innebörd för olika aktörer och samhället i stort.

Nils Kirsten och Sara Carlbaum belyser i sin artikel Kompetensutveckling för professionella lärare? Introduktionen av kollegialt lärande i svensk skola, den kollegiala lärande-modellen som introducerades av Skolverket år 2011. Bidraget riktar särskilt uppmärksamhet mot problemrepresentationerna, underliggande antaganden och deras betydelse för lärarprofessionen, så som de kommer till uttryck i olika dokument från Skolverket och regeringen.

I Helena Ackesjös artikel Markeringar av lärararbetets gränser - territorium i omförhandling via införandet av lärarassistenter, utforskas vad som händer med lärares professionella territorium, när avlastande tjänster gör entré i skolans värld och förändrar lärares arbete. Bidraget närmar sig temat utifrån ett professionsteoretiskt perspektiv och visar vad dessa omförhandlingar av lärararbetets gränser innebär för lärare.

Christer Fritzell diskuterar i sin essä Berättelsen om skolan – i en tid av nyliberalism, den nyliberala diskursens betydelse för den förändrade bilden av skolans funktioner och inre arbete som framträder i den offentliga debatten. Texten belyser pedagogikens roll och ställning i denna debatt och efterfrågar, också mot bakgrunden av den aktuella situationen där en pandemi ställer oss som kollektiv inför stora utmaningar, en ny berättelse *för* skolan.

Martina Wyszynska Johansson, Ellinor Dyne och Åsa Mårtensson problematiserar i sin essä Vad blev det av Gy2011 reformens intentioner för yrkesutbildning? Med Barn- och fritidsprogrammet som exempel, de förändrade villkor och ramar för yrkeslärares professionella uppdrag. Texten diskuterar reformens intentioner om ökat samarbete mellan skola och arbetsplatser och huruvida dessa utmynnar i förändrade praktiker i lokala kontexter.

I Linda Pallas essä På tal om normer, identiteter och små mymlor som ska ledas: En essä med inslag av filosofi, (special)pedagogik och didaktik, utmanas förgivet-taganden och kategoriseringar som kan leda till utanförskap i

förskolans kontext. Detta problematiseras i relation till det specialpedagogiska forskningsfältet och mot bakgrunden av den senaste revideringen av förskolans läroplan.

Under hela 2020 bjuder Pedagogisk forskning i Sverige in till en debatt om Praktisk forskning med intentionen att låta olika röster på temat komma till tals.

Åsa Wedins debattartikel med titeln Att hantera mindre goda exempel – dilemman för praktisk forskning diskuterar de utmaningar som kan uppstå i praktisk forskning där undervisningskvaliteten kan vara problematiskt och hur dessa utmaningar kan hanteras.

Margareta Serder och Martin Malmström debatterar i sin artikel Vad talar vi om när vi talar om praktisk forskning?, innebörden och betydelsen av begreppet praktisk forskning, samt de möjliga förändringar som kan uppstå för den praktisk forskning som en konsekvens av bland annat olika statliga satsningar.

Avslutningsvis innehåller numret en avhandlingsrecension, skriven av Lars-Erik Berg som recenserar Ingrid Bosseldals avhandling Vart tog behaviorismen vägen? Social responsivitet mellan barn och vuxen, hund och människa.

Våra utbildningsinstitutioner, liksom samhället i stort, präglas av kontinuerliga förändringar som vi, verksamma inom det pedagogiska kunskapsområdet, tematiserar, diskuterar, försöker förstå och tar oss an på olika vis. Oavsett vilka ståndpunkter vi företräder och från vilket håll vi närmar oss dessa konkreta förändringar, så bidrar dock varje röst till att stärka det levande och kollektiva samtalet. Med tanke på den aktuella situationen i världen och de förändringarna som redan är kännbara på många olika sätt, kan det gemensamma samtalets värde nog inte värderas för högt för att tillsammans bemästra de utmaningar vi står inför.

Med en önskan om en givande läsning,

Redaktionen för Pedagogisk Forskning i Sverige